

15.03.2023

Asia/2

§ 18

Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaitoksen johtokunnan 6.2.2023 päätöksen § 6 kumoaminen ja hankintapäätöksen uudelleenratkaisu

HEL 2022-013332 T 02 08 01 00

Päätös

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta päätti kumota 6.2.2023 § 6 tekemänsä hankintapäätöksen, Palvelukeskus Helsinki, Ruokatuotteiden hankinta HEL 2022-013332 ja ratkaista uudelleen aiemmin tekemänsä hankintapäätöksen siten, että hankinta keskeytetään.

Hankintamenettely ja hankintapäätös

Palvelukeskusliikelaitos pyysi 23.11.2022 päivätyllä tarjouspyynnöllä tarjouksia ruokatuotteiden HEL 2022-013332 hankinnasta. Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta teki asiasta hankintapäätöksen 6.2.2023, jolla ruokatuotteiden toimittajiksi valittiin Feelia Oy (2113001-5), HKScan Finland Oy (1951458-9) ja Compass Group Finland Oy (0873697-9). Hankintapäätös, vertailutaulukko sekä muutoksenhakuohjeet toimitettiin tarjoajille 15.2.2023.

Hankintaoikaisuvaatimus

Compass Group Finland Oy (0873697-9) ilmoittaa 24.2.2023 päivätyspäivänä hankintaoikaisuvaatimuksessaan Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaitoksen johtokunnan hankintapäätöksen olleen virheellisen ja pyytää, että Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta

- 1) poistaa Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaitoksen ruokatuotteiden toimittajia koskevan valintapäätöksen 6.2.2023 HEL 2022-013332 T 02 08 01 00 ja
- 2) suorittaa tarjouskilpailun uudestaan.

Compass Group Finland Oy (0873697-9) perustelee vaatimustaan sillä, että

- 1) tarjouspyynnössä hankinnan kohdetta ei kuvata tavalla, joka mahdollistaa keskenään vertailukelpoisten tarjousten antamisen eikä näin ollen turvaa yritysten tasapuolisia mahdollisuuksia tarjota palveluja. Tarjouspyynnössä ei kuvata mitkä poikkeamat tuotteen käytön kannalta ovat niin olennaisia, että ne johtavat tarjouksen hylkäämiseen. Sen sijaan hankintayksikkö on asettanut itselleen oikeuden määrittellä hylkäämisen johtavat poikkeamat vasta tarjouspyynnön jättämisen jälkeen

Postiosoite

PL 9500
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
palvelukeskus.hallintopalvelut@hel.fi

Käyntiosoite

Elimäenkatu 15
Helsinki 51
<http://www.hel.fi/palvelukeskus>

Puhelin

+358 9 310 2700

Faksi

+358 9 310 27111

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI2880001100396002

Alv.nro

FI02012566

15.03.2023

Asia/2

ja on hankintapäätöksen mukaan myös hyödyntänyt sitä.

2) tarjouspyyntö ei näin ollen täytä EU:n hankintadirektiivin ja hankintalain kohdassa 3 kuvattuja vaatimuksia ja Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaituksen tulee siksi poistaa valintapäätös ja suorittaa tarjouskilpailu uudestaan tavalla, joka täyttää nämä vaatimukset.

Sovellettavat oikeussäännöt

Hankintalain 3 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintalain 67 §:n 1 momentin mukaan tarjouspyyntö, neuvottelukutsu ja niiden liitteet on laadittava niin selviksi, että niiden perusteella voidaan antaa keskenään vertailukelpoisia tarjouksia.

Hankintalain 68 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan tarjouspyynnössä, hankintailmoituksessa, ehdokkaille osoitetussa kutsussa tai niiden liitteissä on oltava hankinnan kohteen määrittely tai hankekuvaus sekä hankinnan kohteeseen liittyvät muut laatuvaatimukset, 11 kohdan mukaan keskeiset sopimusehdot sekä 12 kohdan mukaan muut tiedot, joilla on olennaista merkitystä hankintamenettelyssä ja tarjousten tekemisessä.

Hankintain 71 §:n 1 momentin mukaan hankinnan kohdetta kuvaavat määritelmät sekä niihin mahdollisesti sisältyvät tekniset eritelmät on esitettävä hankintailmoituksessa, tarjouspyynnössä, neuvottelukutsussa tai näiden liitteissä ja niissä on vahvistettava rakennusurakoilta, palveluilta tai tavaroilta vaadittavat ominaisuudet. Määritelmien on mahdollistettava tarjoajille yhtäläiset mahdollisuudet osallistua tarjouskilpailuun, eivätkä ne saa perusteettomasti rajoittaa kilpailua julkisissa hankinnoissa.

Hankintalain 71 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankinnan kohdetta kuvaavat määritelmät on laadittava sellaisten suorituskykyä koskevien tai toiminnallisten vaatimusten perusteella, jotka ovat riittävän täsmällisiä, jotta tarjoajat pystyvät määrittämään hankinnan kohteen ja hankintayksiköt pystyvät tekemään hankintasopimuksen.

Hankintalain 74 §:n 1 momentin mukaan tarjoajan tulee tarjouksessaan osoittaa tarjoamansa tavaran, palvelun tai rakennusurakan olevan tarjouspyynnössä ja muissa hankinta-asiakirjoissa esitettyjen vaatimusten mukainen. Hankintayksikön on suljettava tarjouspyyntöä tai tarjousmenettelyn ehtoja vastaamattomat tarjoukset tarjouskilpailusta.

15.03.2023

Asia/2

Hankintalain 79 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan on hankintayksikön ennen tarjousten valintaa tarkistettava, että tarjous on hankintailmoituksessa ja hankinta-asiakirjoissa asetettujen vaatimusten, ehtojen ja perusteiden mukainen sekä 2 kohdan mukaan että tarjouksen on antanut tarjoaja, jota ei ole suljettu menettelyn ulkopuolelle 80 tai 81 §:n nojalla ja joka täyttää hankintayksikön asettamat 83 §:ssä tarkoitetut soveltuvuusvaatimukset.

Hankintalain 123 §:n 2 momentin mukaan päätöksestä tai siihen liittyvistä asiakirjoista on käytävä ilmi ratkaisuun olennaisesti vaikuttaneet seikat, joita ovat ainakin ehdokkaan, tarjoajan tai tarjouksen hylkäämisen perusteet sekä keskeiset perusteet, joilla hyväksytyjen tarjousten vertailu on tehty.

Hankintalain 125 §:n 1-2 momentin mukaan hankintamenettely voidaan keskeyttää vain todellisesta ja perustellusta syystä. Hankintamenettelyn keskeyttämistä koskevaan ratkaisuun sovelletaan, mitä hankintaa koskevasta päätöksestä säädetään 123 §:ssä.

Hankintalain 133 §:n 1-3 momentin mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintayksikkö voi itse ottaa hankintapäätöksen tai ratkaisun korjattavakseen 90 päivän kuluessa siitä, kun hankintaoikaisun kohteena oleva päätös tai ratkaisu on tehty. Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä hankintaoikaisun tekemistä tai hankintaoikaisun käsittelyä. Hankintaoikaisu voi koskea myös lainvoimaiseksi tullutta hankintayksikön päätöstä, jos asiaa ei ole saatettu markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Helsingin kaupungin hallintosäännön luvun 19 § 4 mukaisesti liikelaituksen johtokunnan ja sen alaisen viranhaltijan päätöksestä tehdyn hankintaoikaisun käsittelee liikelaituksen johtokunta.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Minna Hoffström

Lisätiedot

Antti Virtanen, hankintapäällikkö, puhelin: 09 310 27969
antti.virtanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 24.2.2023

15.03.2023

Asia/2

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta toteaa, että Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaitoksen johtokunnan hankintapäätöksestä 6.2.2023 § 6, Palvelukeskus Helsinki, Ruokatuotteiden hankinta HEL 2022-013332 on tehty hankintapäätöksen muutoksenhakuohjeistuksen mukainen oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimuksessa on muun ohella todettu, ettei Palvelukeskusliikelaitoksen 23.11.2022 päivätyssä ruokatuotteiden HEL 2022-013332 tarjouspyynnössä kuvata riittävällä tasolla sitä, mitkä poikkeamat ovat tuotteiden käytön kannalta niin olennaisia, että ne johtavat tarjouksen hylkäämiseen.

Palvelukeskusliikelaitoksen 23.11.2022 päivätyssä ruokatuotteiden HEL 2022-013332 tarjouspyynnössä on mainittu, että ”hankinnan kohde ja sen kriteerit on kuvattu tarjouspyynnössä ja sen liitteissä”. Lisäksi tarjouspyynnössä on mainittu, että ”Tarjottujen tuotteiden tulee olla tässä tarjouspyynnössä ja sen liitteissä esitettyjen vaatimusten mukaisia. Tarjoajan tuote, tuotteen myyntierä tai tuotteen pakkauskoko voi kuitenkin poiketa tarjouspyynnön määrittelyistä ilman että se automaattisesti johtaa tarjouksen hylkäämiseen. Tarjoajan tulee antaa tällaisesta poikkeamasta kuvaus tarjousta jättäessään sille varattuun kohtaan. Palvelukeskus Helsingin asiantuntijat päättävät tarjouspyynnön sulkeutumisen jälkeen, onko edellä mainittu poikkeama tuotteen käytön kannalta olennainen. Jos tarjottu tuote ei vastaa pyydettyä ja/tai päättävä taho toteaa poikkeaman olevan tuotteen käytön kannalta olennainen, hylätään tarjous ko. tuotteen osalta tarjouspyynnön vastaisena.”

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta toteaa, ettei tarjouspyynnössä ole riittävällä tasolla ilmoitettu sitä, mitkä poikkeamat ovat tuotteiden kannalta niin olennaisia, että ne johtavat tarjouksen hylkäämiseen. Lisäksi hankintayksikkö on tarjouspyynnössä sallinut itselleen oikeuden määritellä hylkäämiseen johtavat poikkeamat vasta tarjouspyynnön sulkeutumisen jälkeen. Edellä mainitut kirjaukset ovat johtaneet tilanteeseen, jossa tarjoukset eivät ole olleet yhteismitallisia eivätkä vertailukelpoisia.

Oikeuskäytännössä on pidetty hyväksyttävänä keskeyttämisperusteena

Postiosoite

PL 9500
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
palvelukeskus.hallintopalvelut@hel.fi

Käyntiosoite

Elimäenkatu 15
Helsinki 51
<http://www.hel.fi/palvelukeskus>

Puhelin

+358 9 310 2700

Faksi

+358 9 310 27111

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F12880001100396002

Alv.nro

F102012566

15.03.2023

Asia/2

sitä, että tarjouspyyntö on osoittautunut tulkinnanvaraiseksi taikka virheelliseksi. Edellä kuvattu tarjouspyynnön virhe muodostaa siten hankintalain edellyttämän todellisen ja perustellun syyn keskeyttämiselle. Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta katsookin, että edellä kuvattua tarjouspyynnön virhettä ei tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun takaamiseksi voida korjata muuten kuin keskeyttämällä hankinta.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Minna Hoffström

Lisätiedot

Antti Virtanen, hankintapäällikkö, puhelin: 09 310 27969
antti.virtanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 24.2.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta

Päätöshistoria

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 06.02.2023 § 6

HEL 2022-013332 T 02 08 01 00

Päätös

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta päätti ruokatuotteiden hankinnasta esityslistalla esitetyin perustein

- hyväksyä ruokatuotteiden hankinnan osa-alueen 1 keitot toimittajaksi ajalle 15.03.2023 - 31.12.2023 kokonaistaloudellisesti edullisimpana vertailutaulukon mukaisiin positioihin seuraavan toimittajan: kalakeitto Feelia Oy (2113001-5), hernekeitto Feelia Oy (2113001-5) ja oikeuttaa toimitusjohtajan tai hänen määräämänsä allekirjoittamaan tätä asiaa koskevan sopimuksen, koska Feelia Oy:n (2113001-5) tarjoukset ovat tarjousvertailussa mainittujen perusteiden mukaisesti kokonaistaloudellisesti edullisimmat. Hankintasopimuksia ei voida kuitenkaan tehdä ennen kuin tarjoaja on toimittanut hankintayksikölle tarjouspyynnössä mainitut hankintalain 88 §:n mukaiset rikosrekisteriotteet. Hankintayksikkö tutkii otteista, koskeeko tarjoajaa jokin hankintalain 80 §:n mukainen pakollinen poissulkemisperuste. Poissulkemisperusteen ilmetessä ratkaistaan hankintaa koskeva päätös uudelleen oikaisemalla tätä pää-

15.03.2023

Asia/2

töstä hankintalain 132 §:n mukaisesti.

- hyväksyä ruokatuotteiden hankinnan osa-alueen 2 laatikot toimittajaksi ajalle 15.03.2023 - 31.12.2023 kokonaistaloudellisesti edullisimpana vertailutaulukon mukaisiin positiioihin seuraavan toimittajan: liha-makaronilaatikko Feelia Oy (2113001-5), broileri-perunalaatikko Feelia Oy (2113001-5), broilerijauheliha-perunalaatikko (erv) Feelia Oy (2113001-5) ja oikeuttaa toimitusjohtajan tai hänen määräämänsä allekirjoittamaan tätä asiaa koskevan sopimuksen, koska Feelia Oy:n (2113001-5) tarjous on positiossa liha-makaronilaatikko ainoa tarjouspyynnön ehdot täyttävä tarjous ja tarjoukset positioissa broileri-perunalaatikko ja broilerijauheliha-perunalaatikko (erv) ovat tarjousvertailussa mainittujen perusteiden mukaisesti kokonaistaloudellisesti edullisimmat. Hankintasopimuksia ei voida kuitenkaan tehdä ennen kuin tarjoaja on toimittanut hankintayksikölle tarjouspyynnössä mainitut hankintalain 88 §:n mukaiset rikosrekisteriotteet. Hankintayksikkö tutkii otteista, koskeeko tarjoajaa jokin hankintalain 80 §:n mukainen pakollinen poissulkemisperuste. Poissulkemisperusteen ilmetessä ratkaistaan hankintaa koskeva päätös uudelleen oikaisemalla tätä päätöstä hankintalain 132 §:n mukaisesti.

- Lisäksi johtokunta päätti hylätä Compass Group Finland Oy:n (0873697-9) osa-alueelle 2 laatikot positioon liha-makaronilaatikko jättämän tarjouksen, koska Compass Group Finland Oy:n (0873697-9) tarjous ei täytä tarjoukselle asetettuja vaatimuksia.

- hyväksyä ruokatuotteiden hankinnan osa-alueen 3 muut tuotteet toimittajiksi ajalle 15.03.2023 - 31.12.2023 kokonaistaloudellisesti edullisimpana vertailutaulukon mukaisiin positiioihin seuraavat toimittajat: lahnapuikot Feelia Oy (2113001-5), härkäpapupihvi Feelia Oy (2113001-5), hernerouhebolognese Feelia Oy (2113001-5), broilericurry HKScan Finland Oy (1951458-9), perunasose Feelia Oy (2113001-5), mangorahka Compass Group Finland Oy (0873697-9) ja oikeuttaa toimitusjohtajan tai hänen määräämänsä allekirjoittamaan tätä asiaa koskevat sopimukset, koska Feelia Oy:n (2113001-5) tarjous on positiossa lahnapuikot ainoa tarjous ja tarjoukset positioissa härkäpapupihvi, hernerouhebolognese ja perunasose ovat tarjousvertailussa mainittujen perusteiden mukaisesti kokonaistaloudellisesti edullisimmat, koska Compass Group Finland Oy:n (0873697-9) tarjous on positiossa mangorahka ainoa tarjous, koska HKScan Finland Oy (1951458-9) tarjous on positiossa broilericurry tarjousvertailussa mainittujen perusteiden mukaisesti kokonaistaloudellisesti edullisin. Hankintasopimuksia ei voida kuitenkaan tehdä ennen kuin tarjoajat ovat toimittaneet hankintayksikölle tarjouspyynnössä mainitut hankintalain 88 §:n mukaiset rikosrekisteriotteet. Hankintayksikkö tutkii otteista, koskeeko tarjoajaa jo-

kin hankintalain 80 §:n mukainen pakollinen poissulkemisperuste. Poissulkemisperusteen ilmetessä ratkaistaan hankintaa koskeva päätös uudelleen oikaisemalla tätä päätöstä hankintalain 132 §:n mukaisesti. Hankintasopimusta ei lisäksi kuitenkaan voida tehdä position broilericurry osalta ennen kuin tarjoaja on toimittanut hankintayksikölle tarjouspyynnössä mainitut tuotetiedot ja tuotenäytteet, joilla hankintayksikkö tutkii koskeeko tarjousta jokin tarjouspyynnön mukainen poissulkemisperuste. Poissulkemisperusteen ilmetessä ratkaistaan hankintaa koskeva päätös uudelleen oikaisemalla tätä päätöstä hankintalain 132 §:n mukaisesti.

- Lisäksi johtokunta päätti hylätä Meeat Food Tech Oy:n (3162130-1) osa-alueelle 3 muut tuotteet positioon härkäpapupihvi jättämisen tarjouksen ja Compass Group Finland Oy:n (0873697-9) osa-alueelle 3 muut tuotteet positioihin hernerouhebolognese ja broilericurry jättämät tarjoukset, koska Meeat Food Tech Oy:n (3162130-1) ja Compass Group Finland Oy:n (0873697-9) tarjoukset eivät täytä tarjoukselle asetettuja vaatimuksia.

- että hankintasopimuksia voidaan jatkaa niiden päättymisen jälkeen yhdellä kahden (2) vuoden optiokaudella (1.1.2024 – 31.12.2025) niin, että tästä päätti Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaitoksen puolesta toimitusjohtaja tai hänen määräämänsä,

- että toimitusjohtaja tai hänen määräämänsä voi tehdä nyt päätettävään hankintaan tarkennuksia hankintavaltuuksiensa puitteissa.

- Lisäksi johtokunta merkitsee tiedoksi,

- että hankintasopimus sopijapuolten välillä syntyy vasta myöhemmin erikseen allekirjoitettavalla sopimuksella. EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta sekä kansallisen kynnysarvon ylittävässä liitteen E-palveluhankinnassa tai käyttöoikeussopimuksessa hankintasopimus, voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

- että tarjouspyynnössä esitetyt tuotenimikkeet, tuotenimikkeiden lukumäärät ja tuotteiden toimituspaikat ovat tilaajan esittämiä arvioita 15.03.2023 – 31.12.2025 väliselle ajalle ja toimivat ainoastaan tarjouksen tekemisen tukena. Tilaaja ei sitoudu mihinkään tilausmääriin. Mikäli tuotteiden tilausmäärät tai toimituspaikkojen määrät nousevat tai laskevat sopimuskauden aikana, ei sillä saa olla vaikutusta tarjoajan tarjouksessaan antamaan hinnoitteluun.

15.03.2023

Asia/2

- että hankinnan arvioitu arvonlisäveroton kokonaisarvo 15.03.2023 – 31.12.2025 välisellä ajalla on noin 2 800 000 euroa.

- että johtokunnan 6.2.2023 kokouksessa käsiteltiin edellisen johtokunnan 12.1.2023 mukaiset tarkennukset liittyen tarjouspyynnön kriteereihin, tarjousten vastauksiin, alihankkijoiden käyttöön, vastuullisuuteen ja tuoteturvallisuuteen.

Käsittely

06.02.2023 Ehdotuksen mukaan

Hylkäysehdotus:

Niilo Toivonen: Johtokunta päättää lopettaa ruokapalveluiden hankintakokeilun. Johtokunta toteaa, että kokeiluun liittyy riskejä ja epävarmuuksia eikä kokeilua ole tarkoituksenmukaista edistää. Johtokunta esittää, että hankintakokeilu lopetetaan ja palvelukeskus alkaa rakentamaan polkua oman ruuantuotannon rakentamiseksi kestäväällä, riskittömällä ja paremmin ohjattavalla mallilla Pakkalan tapaan.

Toivosen ehdotus raukesi kannattamattomana.

Eriävä mielipide

Niilo Toivonen: Johtokunta päättää lopettaa ruokapalveluiden hankintakokeilun. Johtokunta toteaa, että kokeiluun liittyy riskejä ja epävarmuuksia eikä kokeilua ole tarkoituksenmukaista edistää. Johtokunta esittää, että hankintakokeilu lopetetaan ja palvelukeskus alkaa rakentamaan polkua oman ruuantuotannon rakentamiseksi kestäväällä, riskittömällä ja paremmin ohjattavalla mallilla Pakkalan tapaan.

12.01.2023 Palautettiin

Esittelijä

toimitusjohtaja
Minna Hoffström

Lisätiedot

Antti Virtanen, hankintapäällikkö, puhelin: 09 310 27969
antti.virtanen(a)hel.fi